

Joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten talousarvioiden toteutuminen 1.1.-30.6.2023

Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta 17.08.2023 § 33
3952/02.02.02/2023

Valmistelijat / lisätiedot:
Kim Venesjärvi
puh. 044 718 5038
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus joukkoliikennepäällikkö Kaisu Matinniemi

Lautakunta hyväksyy joukkoliikennepäällikön esityksen

Päätös Merkitään tiedoksi, että esittelijä korjasi seuraavat virheet esitystekstistä kokouksessa:
- Siilinjärven talousarviota koskevassa taulukossa Toimintatuotot -rivillä Tot € -sarakeessa oikea luku on 571 408 ja Tot % -sarakeessa 45,5 %
- Siilinjärven talousarviota koskevassa taulukossa Toimintakulut -rivillä Tot € -sarakeessa oikea luku on 1 485 490 ja Tot % -sarakeessa 57,0 %.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Esitys Esitän joukkoliikennelautakunnalle, että se merkitsee katsauksen talousarviolanteesta tiedoksi.

Selostus Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta ja viranomaistoiminta

Kuopion ja Siilinjärven avoimen joukkoliikenteen viranomaistehtävistä vastaa Kuopion kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta. Lisäksi lautakunta vastaa Kuopion lakisääteisten koulukuljetusten järjestämisestä. Kuopion ja Siilinjärven välinen yhteistoimintasopimus antaa mahdollisuuden lakisääteisten koulukuljetusten keskittämisen koko alueella Kuopion hoidettavaksi, mutta Siilinjärvi on halunnut vastata erillisesti järjestettävistä koulukuljetuksista eli kuljetuksista, jotka eivät hoidu avoimella joukkoliikenteellä. Järjestely on toiminut hyvin, joten sitä ei ole ollut tarvetta muuttaa.

Kuopiossa joukkoliikenteelle ja henkilökuljetuksille laaditaan vuosittain oma talousarvio osana kaupunkiympäristön palvelualueen talousarviota. Talousarvion käyttösuunnitelmassa esitetyt Kuopion ja Siilinjärven yhteisen liikenteen tulot ja menot ovat koko toimivalta-aluetta käsittäviä lukuja, jotka on tasattu Kuopion nettoluvuiksi tulo- ja menopuolelle kirjatulla Siilinjärven osuuksilla.

Viranomaistoiminnasta syntyvät kustannukset jaetaan kuntien kesken yhteistoimintasopimuksen mukaisesti asukaslukujen suhteessa.

Siilinjärven talousarviossa joukkoliikenne on omana tulosalueenaan. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää joukkoliikennepalveluja työ-, koulu- ja asiointiliikenteen tarpeisiin. Siilinjärven sisäisen liikenteen tulot ja menot sisältyvät Siilinjärven talousarvioon.

Talousarvioiden toteutuminen 1.1. - 30.6.2023

Kuopion kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelmaan 2023 on kirjattu joukkoliikenteen ja henkilökuljetusten järjestämisen menoiksi 22 355 000 € ja tuloiksi 16 151 000 € eli nettomenoiksi 6 204 000 €.

Kirjanpidon raportin mukaan käyttösuunnitelman mukaisten toimintakulujen toteutumisaste oli kesäkuun loppuun mennessä 51 % ja toimintatuottojen 37 %. Tässä on hyvä huomioida, että valtionapu kirjataan vasta loppu vuodesta.

Merkittävimmät tulot

alv o%	TA €	Tot €	Tot %
Lipputulot, avoinjoukkoliikenne *koko toimivalta-alue, sis. lipputulot Elyn liikenteestä	9 550 000	5 435 815	56,9 %
Sisäinen palvelusopimusmyynti	4 700 000	2 400 000	51,1 %
Valtionapu *koko toimivalta-alue **EAKR- hankerahaa	2 080 000	32 830	1,6 %
Kelan koulumatkatuki *koko toimivalta-alue	1 200 000	931 307	77,6 %
Kela-lippujen omavastuu *koko toimivalta-alue	90 000	6 657	7,4 %

Kuluvan vuoden lipputulosten arvioissa otettiin huomioon matkustajamäärien kasvu sekä lippuhintojen tarkastelu. Lipputulot näyttäisivätkin toteutuvan arvion mukaisesti, ellei mitään oleellista muutosta ei tapahdu.

Matkustus

Matkustajamäärä tammi-kesäkuussa 2023 oli 4,0 miljoonaa, joka +21,7 % suurempi kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2022. Vuoteen 2019 verrattuna määrä on +12,0 %. Joukkoliikenteen matkustajamäärät ovat olleet kasvusuuntaisia edelleen lippuhintojen tarkistamisen 5.6.2023 jälkeen sekä inflaation, kustannusten kasvamisen, että polttoaineen korkean hinnan vuoksi.

Siilinjärvelle liikennöivillä linjoilla 30-40 (kohde KK5) matkustus on kasvanut vuoden 2023 tammi-kesäkuussa 26,9 % vuoteen 2019 verrattuna ja 26,3 % vuoteen 2022 verrattuna. Kun taas linjalla 61 (kohde MK6) matkustus on vähentynyt vuoden 2019 vastaavaan ajankohtaan nähden -12,4 %, mutta kasvua on ollut vuoteen 2022 verrattuna 11,0 %.

Siilinjärvi	2019	2022	2023	vs. 2019	vs. 2022
Kohde KK5	478 972	481 020	607 714	26,90 %	26,30 %
Kohde MK3-5	71 000	68 904	71 581	0,8 %	3,9 %
Kohde MK6	23 684	18 684	20 744	-12,4 %	11,0 %

Valtionapu

MAL-sopimuksen pohjalta joukkoliikenteen perusrahoitukselle on myönnetty Traficomien päätöksellä 27.2.2023 valtionapua 1 080 000 euroa sekä ilmastoperusteista valtionapua puhtaiden käyttövoimien kaluston edistämiseksi 1 000 000 euroa. Valtionavustus tulee hakea maksatukseen 28.2.2024 mennessä. Traficom tekee päätöksen maksatuksesta maksatushakemuksen ja sen yhteydessä toimitettujen selvitysten perusteella. Perusrahoituksen valtionapu jaetaan kuntien kesken kustannusten suhteessa yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Ilmastoperusteinen valtionapu kohdistuu kokonaisuudessaan Kuopiolle.

Merkittävimmät menot

alv o%	TA €	Tot €	Tot %
Liikennöintikorvaus avoin joukkoliikenne, *koko toimivalta-alue	17 100 000	7 976 920	46,6 %

Koulu- ja esikoulukuljetukset	4 561 000	2 528 474	55,4 %
ICT-kulut *koko toimivalta-alue	962 000	383 160	39,8 %
Nousukorvaukset ME, ELY	450 000	542 884	54,3 %
Liikennöintikorvaus ELY	550 000		
Henkilöstökulut 411 000 € + TA muutos 13 000 €	424 000	217 262	51,3 %
Konsulttipalvelut *koko toimivalta-alue	280 000	86 404	30,9 %

Konsulttipalvelut sisältävät erilaiset asiantuntijapalvelut, asiakastyytyväisyyskyselyt ja konsulttiselvitykset. ICT-kuluista reilut 85 % on Waltti -järjestelmän ylläpito- ja kehittämiskustannuksia.

Siilinjärvi

Vuodelle 2023 on Siilinjärven talousarviossa kirjattu toimintatuotoiksi 1 256 995 € ja -kuluiksi 2 607 188 € eli toimintakatteen 1 350 193 euroa.

Tuotot muodostuvat lipputulosta sekä valtionavusta ja muista tuista. Kuluista merkittävin menoerä on palvelujen ostot. Palvelujen ostot sisältävät liikennöintikorvausten lisäksi mm. viranomaistoimintaan liittyvän palvelun ostamisen Kuopiolta.

alv 0%	TA €	Tot €	Tot %
Toimintatuotot: Lipputulot, koulumatkatuki	1 256 995	403 995	32,1 %
Toimintakulut: Liikennöintikulut, viranomaistoiminta	2 607 188	1 051 678	40,3 %

Kuopion toimivalta-alueella tehtiin vyöhykeuudistus 1.2.2022, jossa Siilinjärven B -vyöhyke liitettiin A-vyöhykkeeseen yhdeksi työssäkäyntialueeksi ja lippujen hinnat alenivat uudella yhdistetyllä AB-vyöhykkeellä. Vyöhykemuutos ja lippujen hintojen alentaminen ovat lisänneet merkittävästi matkustusta Kuopio-Siilinjärven linjoilla aiempiin vuosiin verrattuna. Kesäaikataulukauden alusta 5.6.2023 otettiin käyttöön lähimaksaminen sekä lippuhintojen muutos, jossa lippuhintoja yhtenäistettiin arvo-, mobiili- ja lähimaksamisen osalta sekä lippuhintoja korotettiin keskimäärin 9 %.

Matkustus Siilinjärvi-Kuopio (linjat 30–40)

Matkustajamäärät ovat kasvaneet tammi-toukokuu vastaavan ajankohtaan verrattuna vuonna 2022 +29,1 % ja vuoteen 2019 verrattuna +25,0 %.

Asiaa selostetaan kokouksessa.

Litteet